

Brüsszel, 2019.2.6.
COM(2019) 54 final

2019/0026 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a nemzetközi kereskedelemben forgalmazott egyes veszélyes vegyi anyagok és növényvédő szerek előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási eljárásáról szóló Rotterdami Egyezmény III. mellékletének módosításai tekintetében a részes felek konferenciáján képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

A javaslat tárgya az Unió által a Rotterdami Egyezmény részes feleinek konferenciáján a további vegyi anyagoknak a Rotterdami Egyezmény III. mellékletbe történő felvételét célzó határozatok tervezett elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. A Rotterdami Egyezmény

A nemzetközi kereskedelemben forgalmazott egyes veszélyes vegyi anyagok és peszticidek előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási eljárásáról szóló Rotterdami Egyezmény (a továbbiakban: egyezmény) célja, hogy az emberi egészség és a környezet védelmének érdekében közös felelősségvállalást és együttműködési törekvéseket mozdítson elő a felek között a veszélyes vegyi anyagok nemzetközi kereskedelme során, valamint hozzájáruljon e vegyi anyagok környezetvédelmi szempontból megfelelő használatához. Az egyezmény jogilag kötelező erejű kötelezettségeket ír elő az előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási eljárás végrehajtására vonatkozóan, és az exportáló felekre rótt exportkötelezettségekkel védelmezi az országokat – különösen a fejlődő országokat – a vegyi anyagok nem kívánt behozatalával szemben.

Az egyezmény 2004. február 24-én lépett hatályba.

Az Európai Unió és mind a 28 tagállam az egyezmény¹ részes fele.

2.2. A Rotterdami Egyezmény részes feleinek konferenciája

Az egyezmény 18. cikke értelmében a Rotterdami Egyezmény irányító szerve a részes felek konferenciája. A testület általában kétévente ülésezik az egyezmény végrehajtásának nyomon követése céljából. Feladata ezenkívül a Vegyi anyag-felülvizsgáló Bizottság által megvitatásra elé terjesztett vegyi anyagok felülvizsgálata.

A részes felek konferenciája eljárási szabályzata 44. és 45. cikkének értelmében mindegyik fél egy szavazattal rendelkezik. A regionális gazdasági integrációs szervezetek – amilyen az EU is – azonban annyi szavazattal rendelkeznek, ahány tagállamuk részes fele az egyezménynek.

2.3. A részes felek konferenciájának tervezett jogi aktusa

A 2019. április 29. és május 10. közötti kilencedik rendes ülésén a részes felek konferenciája határozatokat tervez elfogadni további vegyi anyagoknak az egyezmény III. mellékletébe történő felvételéről.

A tervezett jogi aktusok célja további vegyi anyagok felvétele az egyezmény III. mellékletébe. A III. mellékletbe való felvétel következtében – nemzetközi kereskedelemben való részvételük esetén – az érintett vegyi anyagokra is kiterjed az egyezmény szerinti előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási eljárás.

¹ A Tanács 2006/730/EK határozata (2006. szeptember 25.) a nemzetközi kereskedelemben forgalmazott egyes veszélyes vegyi anyagok és növényvédő szerek előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási eljárásáról szóló rotterdami egyezménynek az Európai Közösség részéről történő megkötéséről (HL L 299., 2006.10.28., 23–25. o.).

Az egyezmény 22. cikke (5) bekezdése c) pontjának megfelelően a tervezett jogi aktusok kötelezőek lesznek a felekre nézve. Az említett cikk így rendelkezik: „A III. melléklet módosítására vonatkozó döntést a Letéteményes haladéktalanul közli a Felekkel. A módosítás a döntésben meghatározott időpontban lép hatályba valamennyi Fél tekintetében.”

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

A Bizottság azt javasolja, hogy a Tanács hozzon határozatot az egyezmény részes felei konferenciájának kilencedik ülésén az egyezmény III. mellékletét érintő módosítások Unió általi támogatásáról. Ezek a határozatok további vegyi anyagokkal egészítik ki a III. mellékletet, amelyekre az egyezmény értelmében kiterjed majd az előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási eljárás.

A részes felek konferenciája elé elfogadásra beterjesztett határozatok a részes felek konferenciájának felügyelete alatt működő kiegészítő testület, a Vegyi anyag-felülvizsgáló Bizottság ajánlásain alapulnak. A Vegyi anyag-felülvizsgáló Bizottság által az egyezmény III. mellékletébe való felvételre javasolt vegyi anyagokról megállapítást nyert, hogy teljesítik az egyezmény II. mellékletében szereplő kritériumokat.

A környezetvédelmi politika alakításában vezető szerepet játszó Unió számára fontos, hogy újjólag megerősítse globális elkötelezettségét a többoldalú környezetvédelmi megállapodások és előírások jobb végrehajtásának előmozdítása iránt. Ennek keretében támogatja és végrehajtja az e megállapodások tudományos kiegészítő testületei által elfogadott ajánlásokat, és elfogadja a megállapodásokban foglalt kritériumokat, amelyek az ilyen ajánlások alapjául szolgálnak.

Ezen túlmenően a kezdeményezés összhangban van az Unió globális szerepének megerősítését szorgalmazó Juncker-prioritással, továbbá a fenntartható fejlesztési célokkal, különösen az egészségfejlesztéssel (3. cél), a felelős fogyasztással és termeléssel (12. cél), valamint a hetedik környezetvédelmi cselekvési programmal.

Az Uniónak ezért helyénvaló támogatnia a javasolt határozatokat a következő anyagoknak az egyezmény III. mellékletébe történő felvételéről: acetoklór, karboszulfán, krizotil-azbeszt, fention (igen kis mennyiségű anyagot tartalmazó készítmények 640 g/l vagy annál nagyobb hatóanyag-tartalommal), hexabrom-ciklododekán, forát és olyan folyékony készítmények (emulgeálható koncentrátumok és oldható koncentrátumok), amelyek 276 g/l vagy annál nagyobb koncentrációban tartalmaznak parakvát-dikloridot, ami 200 g/l vagy annál nagyobb parakvátion-koncentrációnak felel meg. Ezek a vegyi anyagok a 649/2012/EU rendelet értelmében már jelenleg is az egyezményben meghatározottakhoz hasonló kiviteli korlátozások alá esnek.

A III. melléklet módosításai kötelező érvényűek lesznek az Unióra nézve és tükröződniük kell a Rotterdami Egyezményt az Unióban végrehajtó 649/2012/EU rendeletben is, ezért ki kell alakítani a részes felek konferenciáján az Unió által képviselendő álláspontot.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Általános elvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „a megállapodásokkal létrehozott szervezetben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az

*ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat*².

A „joghatással bíró jogi aktus” fogalmába beletartoznak a kérdéses szervekre irányadó nemzetközi jog szabályainak alkalmazása révén joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, amelyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak kötelező erővel, de „meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát”².

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A részes felek konferenciáját megállapodás, nevezetesen a nemzetközi kereskedelemben forgalmazott egyes veszélyes vegyi anyagok és peszticidek előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási eljárásáról szóló Rotterdami Egyezmény hozta létre.

A részes felek konferenciája által elfogadandó jogi aktus joghatással bíró jogi aktus. A tervezett jogi aktus a Rotterdami Egyezmény 22. cikke (5) bekezdésének megfelelően a nemzetközi jog szerint kötelező érvényű lesz, és tükröződnie kell a veszélyes vegyi anyagok kiviteléről és behozataláról szóló, 2012. július 4-i 649/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben³. Erre azért van szükség, mert az említett rendelet 23. cikkének (1) bekezdése előírja az I. mellékletben szereplő vegyianyagjegyzéknek – az egyezmény alakulása függvényében történő – felülvizsgálatát.

A tervezett jogi aktus nem egészíti ki és nem is módosítja a megállapodás intézményi kereteit.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Általános elvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió nevében képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegüként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani.

Valamely, egyidejűleg több cél elérésére irányuló vagy több elválaszthatatlan és egymáshoz viszonyítva nem járulékos jellegű összetevőt magában foglaló tervezett jogi aktus esetében az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapját kivételesen a különböző vonatkozó jogalapok fogják képezni.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktus célkitűzései és összetevői a következő területekkel kapcsolatosak: környezetvédelem és kereskedelem. A tervezett jogi aktus ezen elemei elválaszthatatlanok és egymáshoz viszonyítva nem járulékos jellegűek.

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja a következő rendelkezésekből áll: 192. cikk (1) bekezdés, 207. cikk (3) és (4) bekezdés, első albekezdés.

² A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

³ HL L 201., 2012.7.27., 60. o.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja az EUMSZ 192. cikkének (1) bekezdése és 207. cikke (3) és (4) bekezdésének első albekezdése, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a nemzetközi kereskedelemben forgalmazott egyes veszélyes vegyi anyagok és növényvédő szerek előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási eljárásáról szóló Rotterdami Egyezmény III. mellékletének módosításai tekintetében a részes felek konferenciáján képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 192. cikke (1) bekezdésére és 207. cikke (3) és (4) bekezdése első albekezdésére, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) A nemzetközi kereskedelemben forgalmazott egyes veszélyes vegyi anyagok és peszticidok előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási eljárásáról szóló Rotterdami Egyezményt (a továbbiakban: az egyezmény) az Unió a 2006/730/EK tanácsi határozat⁴ révén megkötötte, és az egyezmény 2004. február 24-én hatályba lépett.
- (2) A Rotterdami Egyezményt a 2012 július 4-i 649/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁵ hajtotta végre az uniós jogban.
- (3) Az egyezmény 7. cikke értelmében a részes felek konferenciája módosításokat fogadhat el a III. mellékletet illetően.
- (4) A Rotterdami Egyezmény részes felei konferenciájának kilencedik ülése határozatokat tervez elfogadni további vegyi anyagoknak a III. mellékletbe történő felvételéről.
- (5) Helyénvaló meghatározni az Unió által a részes felek konferenciáján képviselendő álláspontot, mivel a III. melléklet módosításai kötelező érvényűek lesznek az Unióra nézve.
- (6) Annak biztosítása érdekében, hogy az importáló országok részesülhessenek a Rotterdami Egyezmény nyújtotta védelemben, és miután az egyezményben meghatározott összes mérvadó kritérium teljesült, szükséges és indokolt támogatni a Rotterdami Egyezmény egyik kiegészítő testülete, a Vegyi anyag-felülvizsgáló Bizottság ajánlását a következő anyagoknak a Rotterdami Egyezmény III. mellékletébe történő felvételéről: acetoklór, karboszulfán, krizotil-azbeszt, fention (igen kis mennyiségű anyagot tartalmazó készítmények 640 g/l vagy annál nagyobb hatóanyag-tartalommal), hexabrom-ciklododekán, forát és olyan folyékony készítmények (emulgeálható koncentrátumok és oldható koncentrátumok), amelyek 276 g/l vagy annál nagyobb

⁴ A Tanács 2006/730/EK határozata (2006. szeptember 25.) a nemzetközi kereskedelemben forgalmazott egyes veszélyes vegyi anyagok és növényvédő szerek előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási eljárásáról szóló rotterdami egyezménynek az Európai Közösség részéről történő megkötéséről (HL L 299., 2006.10.28., 23–25. o.).

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 649/2012/EU rendelete (2012. július 4.) a veszélyes vegyi anyagok kiviteléről és behozataláról (HL L 201., 2012.7.27., 60. o.).

koncentrációban tartalmaznak parakvát-dikloridot, ami 200 g/l vagy annál nagyobb parakvátion-koncentrációnak felel meg. Ezek a vegyi anyagok a 649/2012/EU rendelet értelmében már most is tilalom vagy szigorú korlátozás alá esnek az Unióban, következésképpen olyan kiviteli előírások vonatkoznak rájuk, amelyek túlmutatnak a Rotterdami Egyezményben előírt követelményeken,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Rotterdami Egyezmény részes felei konferenciájának kilencedik ülésén az Európai Unió által képviselendő álláspont az, hogy az Unió támogatja a nemzetközi kereskedelemben forgalmazott egyes veszélyes vegyi anyagok és növényvédő szerek előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási eljárásáról szóló Rotterdami Egyezmény III. mellékletének azon módosításait, amelyek a következő anyagok felvételére irányulnak: acetoklór, karboszulfán, krizotil-azbeszt, fention (igen kis mennyiségű anyagot tartalmazó készítmények 640 g/l vagy annál nagyobb hatóanyag-tartalommal), hexabróm-ciklododekán, forát és olyan folyékony készítmények (emulgeálható koncentrátumok és oldható koncentrátumok), amelyek 276 g/l vagy annál nagyobb koncentrációban tartalmaznak parakvát-dikloridot, ami 200 g/l vagy annál nagyobb parakvátion-koncentrációnak felel meg.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*